CENA 10 GROSZY. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. —
Z odnoszeniem do domu . 2 zł. 50 gr.
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . . 3 zł. —
Zagranicą . . . . 5 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 1 (7929). Czwartek, dnia 1 stycznia 1925 r. Rok XXXIII

Budowa Liceum Im. Piusa X we Włocławku.

Przy Seminarjum Duchownem we Włocławku istnieje od kilkunastu lat Liceum Im. Piusa X. Jestto zakład naukowy z internatem, przygotowujący młodzież do tegoż Seminarjum.

Chłopcy, pragnący się poświęcić stanowi duchownemu, którzy nie ukończyli jeszcze całych studjów gimnazjalnych, mogą je dopełnić w Liceum. Obejmuje ono kurs nauk czterech wyższych klas z programem państwowego gimnazjum klasycznego, zakończony egzaminem maturalnym. Uzupełnienie wykształcenia średniego, które ostatecznie aspiranci do Stanu duchownego mogliby zdobywać w licznych dziś gimnazjach świeckich, nie wyczerpuje jednak całego zadania Liceum. Niemniej ważnym jego celem jest pielęgnowanie i rozwijanie powołań kapłańskich W zaciszu internatowego w czystej atmosferze duchownej kształtuje się charakter młodzieńca równolegle z kształceniem umysłu i utrwala się młodzieńczy zapał do służby Bożej. Wielkie znaczenie takiego przygotowawczego zakładu zrozumiał dobrze mąż wielkich zasług dla oświaty duchowej i narodowej S. p. Ks. J. Radziszewski regens Seminarjum Duchownego we Włocławku, a późniejszy założyciel i rektor Uniwersytetu Lubelskiego. On to w 1908 roku powołał do życia Liceum, które ze skromnych zaczątków po różnych zmianach rozrosło się w poważny zakład naukowy, liczący 150 wychowanków. Mieściło się ono dotychczas w gmachu Seminarjum Duchownego, ale od paru już lat obu zakładom w jednym gmachu jest zbyt ciasno.

Konieczność zapewnienia normalnego rozwoju obu instytucjom naukowo-wychowawczym, zmusza do starania się o oddzielne pomieszczenie dla Liceum. Dlategoż grono osób z obecnym rektorem Seminarjum Duchownego i Liceum Ks. Dr. A. Borowskim na czele zawiązało „Towarzy- Liceum Im. Piusa X." które za najbliższy cel postawiło sobie zebranie funduszu na wybudowanie pod Włocławkiem, w zdrowej miejscowości gmachu dla Liceum. Towarzystwo zostało zalegalizowane 31 października 1924 r. Nr. 708. Przedsięwzięcie to śmiałe i trudne. Inicjatorzy zdają sobie bowiem sprawę z tego, że projektowany gmach musi odpowiadać nowoczesnym wymaganiom pedagogiczno-hygienicznym, gdzieby młodzież znalazła wszelkie warunki do nauki i życia internatowego. Przesilenie zaś gospodarcze i ogólny brak gotówki specjalnie utrudniają wykonanie śmiałego zamiaru. Sprawa jednak nie cierpi zwłoki „Towarzystwo" powyższe zabierając się przy pomocy Bożej do dzieła, liczy na ofiarcezji, które bezwątpienia pragnie mieć wykształconych i gorliwych kapłanów.
ną pomoc społeczeństwa katolickiego naszej dje-

Członkowie „Towarzystwa Liceum Im. Piusa X." dzielą się na: 1) fundatorów, wpłacających jednorazowo 3000 zł., 2) dożywotnich, wpłacają

cych jednorazowo 1000 zł., 3) czynnych wpłacających corocznie 50 zł., 4) wspierających rocznie 10 zł.. Członkowie wspierający mogą się wiązać w koła, wpłacające roczną składkę członka czynnego t.j. 50 zł. Tak mogą czynić różne stowarzyszenia, sodalicje bractwa. Wkładki członkowskie można wpłacać ratami. „Towarzystwo jako osoba prawna może przyjmować ofiary i zapisy. Komitet „Towarzystwa“ w najbliższym czasie roześle kartki informacyjne, ustawę, deklaracje i przekazy na P.K.O. Po wszelkie informacje w sprawach „Towarzystwa“ można się zwracać do Prezesa Komitetu wykonawczego „Towarzystwa“ ks. rektora Borowskiego we Włocławku.

Ks. H. K.

TELEGRAMY.

Sensacyjne aresztowanie w Częstochowie.

CZĘSTOCHOWA. 31. Wczoraj o godz. 1 po poł. aresztowani zostali w związku z prowadzonem śledztwem w sprawie afery Zawadzkiego szeroko znani w Zagłębiu kupcy, Jerzy Cholewicki, piastujący godność prezesa stowarzyszenia kupców oraz stowarzyszenia „Lutnia“ i Bolesław Rylski, prezes miejscowego Sokoła.

Aresztowania te wywołały w mieście olbrzymią sensację.

Obaj prezesi po przesłuchaniu ich przez sędziego śledczego, wystąpili z prośbą o wypuszczenie ich na wolność za kaucją.

Sędzia śledczy zażądał złożenia po 3 tysiące złotych kaucji i obu dziś zwolnił.

Sowbandyci.

LWOW, 31 W Rzepniowie bandyci napadli na majątek p. Józefa Sztorcha. Bandyci zamknęli mieszkańców dworu w jednym pokoju, a sami w innych dokonywali rabunku. Napad wywołany był wiadomością, że p. Sztorch otrzymał 1000 dolarów na parcelację. Bandyci zabrali 1000 dolarów oraz biżuterję. Ta sama banda następnie rzuciła się na dom karczmarza w tej wsi. Karczmarz wraz z córką energicznie ostrzeliwali się bandytom, którzy uciekli. Policja nie wpadła jeszcze na trop bandy.

Napady sowbandyckie trwają.

ROWNO. 31. 27 b.m. przekroczyła granicę na odcinku Korca banda złożona z 30 uzbrojonych bandytów i dokonała napadu na majątek Żabary. Po steroryzowaniu mieszkańców majątku i służby folwarcznej bandyci podpalili zabudowania. W płomieniach zginęło 30 koni, 50 sztuk bydła oraz w całości tegoroczne zbiory. Banda uprowadziła tylko 13 koni i kilka wozów czyli tyle ile trzeba im było dla ucieczki. Mimo zarządzonego pościgu, bandyci wobec bliskości granicy i przygotowanej drogi odwrotu uszli bezkarnie poza granicę.

Zabawna przygoda Paderewskiego.

GENEWA, 31. Jak dzienniki tutejsze donoszą, Paderewskiemu zdarzył się wczoraj zabawny wypadek. W małem miasteczku pod Lozanną komitet, organizujący bal sylwestrowski nie mógł znaleźć grajka. Ktoś złośliwy zakomunikował komitetowi, że „w Morges mieszka niejaki pan Paderewski, który gra na fortepjanie, obecnie jest bez zajęcia i zapewne chętnie będzie chciał coś zarobić na zimę“. Komitet dał się wziąć na ten żart i napisał do Paderewskiego list proponujący mu trzy dolary za noc. Mistrz odpowiedział własnoręcznie, dziękując uprzejmie za propozycję z której nie może jednak skorzystać.

Umowy w rolnictwie.

WARSZAWA, 31. Rokowania w Warszawie i Poznaniu na temat zawarcia zbiorowej umowy w rolnictwie po zerwaniu nie zostały dotychczas podjęte, a z dotychczasowych nastrojów obu stron kontraktujących nie zanosi się na zakończenie tych spraw w najbliższych tygodniach. W zrozumieniu jednak własnych interesów umowy te zawarte zostaną przed 1 kwietnia 1925 r. w którym to dniu wygasa dawna umowa. Jedynie tylko we Lwowie zawarto umowę, którą zatwierdził Związek ziemian na Małopolskę Wschodnią W Krakowie zaś po niedojściu do konferencji, terminu komisji rozjemczej ani też jej składu minister pracy jeszcze nie ustalił.

Ekspanzja handlowa polska do Niemiec

WARSZAWA, 31. W związku z przewidywanym zawarciem konwencji handlowej polsko niemieckiej ożywiać się zaczynają polskie stosunki handlowe Rzeszy niemieckiej. Łącznie z tem konsulat generalny Rzplitej Polskiej w Berlinie zwraca uwagę na warunki otwierania w Niemczech filji polskich firm. Przy przedsiębiorstwie pełnem kupieckiem musi być filja tegoż zameldowana w Berlinie w rejestrze handlowym w t. zw. „Amtsgericht“ (Berlin, Mitto) któremu należy przedstawić uwierzytelniony odpis polskiego rejestru handlowego. Jeżeli chodzi o osobę prawną konieczne jest przed rozpoczęciem czynności handlowych ze strony handlowej filji polskiej pozwolenie urzędowe. W tym celu należy wnieść podanie do pruskiego ministra dla przemysłu (Berlin, W. 9, Leibzigerstr., 2). Innych informacji udziela Izba przemysłowo-handlowa w Berlinie, Dorothenstr. 8.

Sanacja we Francji.

PARYŻ, 31 (PAT). Senat ratyfikował konwencję zawartą w dniu 22. 12 b.r. pomiędzy Min. Finansów i Bankiem Francuskim dotyczącą spłat skarbowych jakie mają być na dzień 31 grudnia poczynione Bankowi. Projekt przewiduje, że państwo skieruje na rachunek Banku Francuskiego w Nowym Jorku sumę, uzyskaną z pożyczki 100 miljonów dolarów, otrzymanych na rynku amerykańskim, zaś Bank Francuski zakredytuje państwu we frankach sumę odpowiadającą tej wpłacie licząc po 5,18 za dolar. Kredyt we frankach przeznaczony zosta-

nie na zmniejszenie długu Banku Francuskiego dla zaliczenia na rachunek kosztów spłat w wysokości 1200 miljonów. Wysokość dozwolonych na rok 1925 zaliczek zostanie w ten sposób sprowadzona do sumy 22 miljardów fr. Państwo będzie mogło upoważnić Bank do sprzedaży tych dolarów, zaś osiągnięta różnica między rzeczywistą ceną sprzedaży, a kursem 5.18 przejdzie na korzyść skarbu. Z drugiej strony państwo zachowuje sobie możność żądania od Banku dolarów niezrealizowanych które liczone zostaną po 5,18 za dolara. Dochody z dokonanych przez Bank obrotów temi dolarami przechodzą całkowicie na korzyść państwa.

Dla czego nie można ewakuować Kolonji.

LONDYN, 31 (PAT). Rokowania dyplomatyczne dotyczące projektu odpowiedzi do Niemiec w sprawie ewakuacji strefy kolońskiej zakończyły się. Jako powody dalszego utrzymania okupacji, wymienione zostaną: stwierdzenie uchybień niemieckich w zobowiązaniach charakteru niemieckiego, i niemożliwość wypełnienia ich przez Niemcy do dnia 10 stycznia, niedostateczny stopień dotychczasowego ich wypełnienia, oraz nasuwająca się sprzymierzonym konieczność oczekiwania raportu generalnego komisji kontrolnej celem stwierdzenia zamiarów Niemiec na przyszłość.

Gabinet Herriota stoi mocno.

PARYŻ, 31 (PAT). Izba uchwaliła 510 głosami przeciwko 26, prowizorjum budżetowe na styczeń roku przyszłego.

Ojciec Św. a Polska.

RZYM, 31 (PAT) Ambasador Skrzyński złożył papieżowi życzenia noworoczne. Ojciec Święty oświadczył ambasadorowi, że modli się za Prezydenta Polski i za całą Polskę, aby rok nowy był dla niej szczęśliwy.

Przeciwko Mussoliniemu.

RZYM, 31 (PAT). B. premjer, przywódca prawych liberałów Salandra podał się do dymisji ze stanowiska przewodniczącego parlamentarnej komisji budżetowej W liście wystosowanym w tej sprawie do prezydenta parlamentu Salandra motywuje swą dymisję stanem zdrowia. Dymisja ta wywołała duże wrażenie, aczkolwiek list Salandry datowany jest 26 b.m.. a więc napisany został przed ogłoszeniem słynnego memorjału. Mimo tego faktu opozycja komentuje wzmiankowaną dymisję jako znamienne wydarzenie i pragnie wyciągnąć stąd korzystne wnioski dla swojego działania.

RZYM, 31 (PAT) Według ostatnich pogłosek krążących w kołach politycznych i prasowych liberalni ministrowie Gasati i Sarocchi postanowili wobec stanowiska, zajętego przez Salandrę podać się do dymisji. Pogłoski te jednak nie uzyskały oficjalnego potwierdzenia.

Mussolini działa.

RZYM, 31 (PAT). Agencja Stefaniego donosi, że o godz. 15-ej odbyło się pod przewodnictwem Mussoliniego nadzwyczajne posiedzenie Rady Min. z udziałem wszystkich członków gabinetu z wyjątkiem nieobecnego w Rzymie min. Kolonji, oraz niedysponowanego ministra gospodarki krajowej. Po 3-godzinnej dyskusji wydany został następujący komunikat: Rada ministrów wykazała jednomyślność w ocenie sytuacji wytworzonej przez czynniki odpowiedzialne, jako też możliwych tego, konsekwencji zwłaszcza w dziedzinie ekonomicznej i finansowej. Również jednomyślnie rada ministrów powzięła decyzję zastosowania wszelkich koniecznych środków dla ochrony moralnych i materjalnych interesów kraju.

RZYM, (PAT). Agencja Stefańskiego donosi, że rozsiewane w Rzymie pogłoski o dymisji kilku ministrów są pozbawione wszelkich podstaw, jak to zresztą wynika z popołudniowego komunikatu Rady Min. która wszystkie decyzje powzięła jednomyślnie.

Powódź w Angli.

LONDYN, 31 (PAT). Wskutek deszczu i niebywałej siły wiatru panującego w ciągu całego dnia dzisiejszego, poziom wody na Tamizie podniósł się bardzo znacznie.

Z rynku zbożowego

WARSZAWA 31. Bieżący tydzień na rynku zbożowym podkreślił nadal tendencję mocną przy tranzakcjach na żyto. Płacono za żyto suche — 23.50 do 24 zł. stacja załadowawcza oraz 25,25 zł. franco Warszawa. Wskutek tych notowań sprzedawcy żądali za mąkę żytnią wyższe ceny. Inne gatunki zboża nie były poszukiwane, szczególnie pszenica w zaniedbaniu.

KRONIKA

— OD WYDAWNICTWA.

Z powodu uroczystego święta Nowego Roku następny numer „Gazety Kaliskiej“ opuści prasę drukarską w piątek dn. 2 stycznia w godzinach popołudniowych.

— Z AURY. Po kilku dniach pogody i przymrozków, w poniedziałek dn. 29 z.m. deszcz ulewny padał przez cały dzień, we wtorek zaś mieliśmy pogodę zupełnie wiosenną. Wszystko to każe przypuszczać, że zima obecna będzie lekką.

— GDZIE KALISZ SIĘ DZIS BAWI?

Szumnie zapowiada się w Kaliszu rozpoczęcie karnawału zabawami Sylwestrowskiemi, których narazie naliczyliśmy dziesięć, a mianowicie w Kasynie, Oficerskim, u Wioślarzy, w Stow. Rzemieślników, w Stow. śpiew. św. Cecylji (Sala T-wa Muzycznego), w Ewang. T-wa Śpiewaczem i Tow. młodzieży Ewang. w „Oazie“ oraz lokalach restauracyjnych: „Europa“, Louvre“, i „Teatrze Letnim“.

Czy wobec panującej stagnacji zabaw tych nie będzie za wiele?

— NIEPOPRAWNI.

Pomimo ogłoszenia, że patenty handlowo-przemysłowe można było wykupywać już od 1 listopada, prawie wszyscy wykupują je w ostatnich dniach grudnia. Przed Kasą skarbową stoją dzis tłumy interesantów, przyczem policja z trudem utrzymuje porządek.

— PODZIĘKOWANIE.

W Imieniu „Żołnierza Polskiego“ pozwalam sobie na tej drodze złożyć najserdeczniejsze podziękowanie szanownym Paniom, z „Koła Polek“ i zorganizowanemu ad hoc Komitetowi tutejszego-społeczeństwa, które łaskawe były propagować urządzenie „gwiazdki“ dla naszego garnizonu oraz wszystkim Paniom, Panom i młodzieży szkolnej za ofiarowane w różnej formie dary tak obficie że wieczór wigilijny wypadł nadzwyczajnie pięknie i uroczyście.

Szczególnie jeszcze dołączam najuprzejmiejsze moje podziękowanie Sejmikowi przy Starostwie i naszej Radzie Miejskiej za asygnowanie na powyższy cel po 500 zł. oraz łaskawym. Paniom z „Koła Polek“, które osobiście raczyły przybyć do oddziałów, aby łamać się opłatkiem z młodym naszym żołnierzem.

Przy tej sposobności dziękuję również redakcjom tutejszych lokalnych dzienników za bezinteresowne poparcie tej sprawy.

JAN WROBLEWSKI.
Generał
Dowódca 25 Dywizji Piechoty.
i Kmdt. Garn. Kalisz-Szczypiorno.

— POLOWANIE.

W dniu 29 grudnia odbyło się w Biernatkach, własn. p. Pawła Deutschmana polowanie, na którem z 12 flint zabito przeszło 500 zajęcy i stokilkadziesiąt bażantów. Królem polowania był p. Józef Radoński z Zelazkowa, który miał na rozkładzie 130 sztuk.

— TOWARZYSTWO UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO W KALISZU.

W dnia 4 stycznia 1925 r. o godz. 5 popołudniu w lokalu Klubu Robotniczego (Wrocławska 32) Pan Jan Niwiński literat (z Warszawy) wygłosi odczyt „WESELE WYSPIAŃSKIEGO“.

Bilety przy wejściu w dniu odczytu po 30 groszy.

— KALENDARZYK HISTORYCZNY.

W stycznia przypadają następujące rocznice z lat ostatnich: 8 (1918) orędzie Wilsona o Polsce niepodległej; 17 (1920) objęcie terenów poznańskich i pomorskich przez wojska polskie; 23 (1919) napad Czechów na Śląsk Cieszyński.

— WIADOMOSCI ASTRONOMICZNE.

W dnia 1-ym stycznia 1925 r. wschód słońca o godz. 7 m. 45, zachód o godz. 15-ej m. 34, długość dnia wynosi 7 godz. 49 m., przybyło dnia m. 5. W dniu tym przypada również pierwsza kwadra.

— „WYCHODZCY“, organu Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego, ukazał się Nr. 52, z treścią następującą:

Najważniejsze wiadomości dla wychodźców. Polityka Imigracyjna Stanów Zjednoczonych Am. Półn. — Polacy w Szwajcarji. — Jak wygląda szkoła „polska“ na północy Francji. — Polacy w Chinach. — Jak się jedzie morzem do Brazylji. Żydzi w Ameryce. — Kronika. — Kronika ważniejszych wypadków z ostatniego tygodnia. Odpowiedzi Polskiego Towarzystwa Emigracynegocyjnego.

Cena Nr. pojedyńczego „Wychodźcy“ wynosi 25 groszy. prenumerata kwartalnie 3 zł.

Adres Redakcji: Warszawa, Krakowskie Przedmieście 70.

— „NOC SYLWESTROWA".

W dniu 31 grudnia r.b. Towarzyst.wo Wioślarskie urządza sylwestrowską zabawę z tańcami dla członków i zaproszonych gości.

Zabawa ta będzie połączona z uroczystością wręczenia nagród zwycięzcom z regat i rekordów jakie odbyły się w roku 1922. Nagrody zostaną rozdane również osadzie naszych dzielnych wioślarek Kaliskich, która zwyciężyła w powyższych regatach. Komitet zabawy przygotował moc niespodzianek: będzie odegrana Komedyjka jednoaktowa, pozatem śpiewy i deklamacje. Strój na zabawę wizytowy. Wstęp na zabawę dopuszczalny jest tylko do godziny 2 po północy.

Zabawa ta wzbudziła zainteresowanie w szerszych kołach naszego miasta i Komitet dokłada wszelkich starań, aby zabawa udała się pod każdym względem, a zatem śpieszmy wszyscy do sympatycznych Wioślarzy.

— DO PRACOWNIKOW m. KALISZA I pow. Kaliskiego.

Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia w Kaliszu mając na względzie moc art. 15 Ustawy z dnia 18 lipca 1924 r., (Dz. Ustaw R. P. 1924 Nr. 67 poz. 650) o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, wzywa wszystkich pozbawionych pracy pracowników fizycznie i umysłowo pracujących m. Kalisza i pow. Kaliskiego o przerejestrowanie się ponowne z dniem 1 stycznia 1925 r. w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy (gmach Starostwa pokójł Nr. 84), zaznaczając ze swej strony, iż tylko zarejestrowani w P.U.P.P. pozbawieni pracy mogą mieć prawo do świadczeń zasiłkowych przewidzianych Ustawą z dnia zasiłkowych przewidzianych Ustawą z dniem 18 lipca 1924 r.

Rejestracje z roku 1924 z dn. 1 stycznia 1925 r. traci moc obowiązującą.

— NADESŁANE.

Za niesłuszne posądzenie p. Henryka Szczecińskiego, że jest poszukiwanym komunistą wskutek czego był niepokojony przez policję tą drogą przepraszam Go.

M. SZWEDYC.

OFIARY:

Zamiast powinszowań Noworocznych dla najbiedniejszych m. Kalisza do uznania Administracji zł. 10.

STANISŁAWOWSTWO BOJARSCY.

Zamiast powinszowań Noworocznych składam na budowę domu dla inwalidów wojennych 10 złotych.

WACŁAW KONONOWICZ